

РЕШЕНИЕ

№ 10740

гр. София, 27.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **12583** по описа за **2024** година докладвано от съдия Искра Гърбелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на С. П. Б. с ЕГН [ЕГН] срещу Решение № 4703 от 28.10.2024г. по нахд № 7417/2024г. по описа на СРС, 108 състав. С обжалваното решение е потвърдено наказателно постановление № 24 - 4332 - 007141/03.04.2024 г., издадено от началник сектор в отдел „Пътна полиция“ при СДВР, с което на основание чл. 182, ал. 1, т. 6 от ЗДвП на жалбоподателя са наложени кумулативно административни наказания - „глоба“ в размер на 750 /седемстотин и петдесет/ лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 3 /три/ месеца за нарушение на чл. 21, ал. 2 от ЗДвП.

Касаторът оспорва извода на съда, че за него е съществувало задължение да представи СУМПС на лицето, посочено от него в декларацията по чл.188 от ЗДвП за водач на автомобила на процесната дата. Изтъква, че разпоредбата на чл.188 от ЗДвП не вмениява такова задължение. Оспорва и действията на органа и начина, по който е отказал да приеме декларираното от нея обстоятелство.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът – Началник сектор Столична дирекция на вътрешните работи – отдел Пътна полиция се представлява от юрк. М., която оспорва касационната жалба и моли

съда да остави в сила обжалваното решение.

Според представителя на СГП- прокурор Д., жалбата е неоснователна и недоказана. Административен съд - София-град, XXVII касационен състав, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл.218 АПК, приема следното:

От фактическа страна районният съд е установил, че на 10.10.2023 г. в 14:06 часа в [населено място], по [улица]с посока на движение от ул. „10-километър“ към кв. В., в близост до административен адрес № 464, неустановен водач управлявал моторно превозно средство - лек автомобил марка „А.“, модел „А 3 С.“ с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на жалбоподателя Б., със скорост от 100км./ч при въведено с пътен знак В 26 ограничение на скоростта от 40 км./ч. валидно за населено място. Нарушението било установено с преносима система за контрол на скоростта на моторни превозни средства с вградено разпознаване на номера и комуникации тип Cordon M2, с фабричен номер на устройството MD 1197. За позиционирането на системата за контрол на скоростта бил съставен протокол, съгласно изискванията на чл. 10 от Наредба № 8121з-532/12.05.2015 г. за условията и реда за използване на автоматизирани технически средства и системи за контрол на правилата за движение по пътищата. След заснемането на автомобила бил изготвен снимков материал от паметта на техническото средство.

След като било установено, че собственик на МПС е жалбоподателят Б., същата била призована за съставяне на АУАН. На 28.02.2024 г. Б. се явила и в качеството си на собственик на заснетия лек автомобил подала декларация в ОПП- СДВР, в която посочила, че на инкриминираните дата и час автомобилът ѝ е бил управляван от Е. П. Р., ЕГН [ЕГН]. Декларацията не била придружена от копие на свидетелството за управление на МПС на посоченото лице.

На същата дата св. С. О. С. – младши автоконтрольор в ОПП – СДВР съставила срещу Б. и в нейно присъствие акт за установяване на административно нарушение с бл. № 0619510/28.02.2024 г. за нарушение на чл. 21, ал. 2 от ЗДвП. Актът бил предявен за запознаване на жалбоподателя, която го подписал като възразила, че на 10.10.2023 г. автомобилът не е управляван от нея. Въз основа на така съставеният акт, началник група в СДВР, отдел "Пътна полиция" - СДВР издал атакуваното наказателно постановление № 2 44332-012984/ 10.06.2024 г.

Въззивният съд е приел, че АУАН и НП са издадени от компетентен орган, в предвидените от закона срокове и с всички реквизити, предвидени в ЗАНН. Приел е също така, че извършеното нарушение е безспорно установено, както и че правилно е ангажирана отговорността на жалбоподателя като собственик на процесното МПС. Във връзка с последното е развил доводи, че макар разпоредбата на чл.188 от ЗДвП да не съдържа изрично изискване за представяне на СУМПС, по аргумент на по-силното основание, след като разпоредбата на чл.189, ал.5 от ЗДвП, която регламентира възможността за анулиране на фиш, с който се санкционират по-леки нарушения, изисква предоставянето на такова, то няма как да се приеме, че за установяване на действителния извършител на нарушение, по-тежко наказуемо /освен с глоба и с лишаване от право да управлява МПС/ следва да се прилага по-облекчен режим. Извел е, че с оглед изложеното и доколкото нито при съставяне на АУАН, нито в срока за подаване на възражение, а дори и по-късно, вкл. до издаване на НП собственикът на заснетия автомобил не е представил копие на СУМПС на лицето, което твърди, че в действителност е управлявало МПС при извършване на

нарушението, то именно собственикът на заснетото МПС следва да отговаря за извършеното с него нарушение.

При така установеното от фактическа страна съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Нормата на чл. 188, ал.1 от ЗДвП предвижда административно-наказателна отговорност за собственика на МПС за извършеното с него нарушение. Разпоредбата се явява специална норма, която дерогира общия принцип, който изисква всякога по несъмнен и категоричен начин да бъде установено лицето действително извършило санкционираното деяние, като въвежда една оборима презумпция, чието оборване е в тежест на собственика на МПС и предполага активно поведение от негова страна.

Законодателят е предвидил възможността нарушенията по ЗДвП да се санкционират освен с наказателно постановление и с "електронен фиш" като по този начин се гарантира бързина на процеса по установяване и налагане на наказанията. Задължително условие за санкционирането с електронен фиш е нарушението да е установено и заснето с автоматизирано техническо средство, т.е. да няма човешка намеса при установяване на нарушението, за да се избегне субективният човешки фактор. В процеса по издаването на ел. фиш не участват двете страни, характерни за първата фаза на административно-наказателното производство. Независимо от горното, по отношение на собственика на МПС е гарантирана възможността да оспори презумпцията предвидена в чл.188 от ЗДвП като в чл.189, ал.5 от същия изрично е разписано как следва да бъде сторено това, а именно като в 14-дневен срок подаде писмена декларация до териториалната структура на МВР с данни за лицето, извършило нарушението и копие на свидетелството му за управление на моторно превозно средство. Тук законът изрично регламентира, че наред с декларацията, следва да бъде предоставено и копие на СУМПС. Последното предполага, че соченото за водач в декларацията лице доброволно е предоставило своя личен документ, доколкото обичайно личните документи се намират на разположение единствено на лицата, за които са издадени (Разпоредбата на чл. 11 от Законът за българските лични документи постановя, че никой няма право да дава или приема в залог, както и да използва или преотстъпва български личен документ /какъвто по смисъла на закона се явява и свидетелство за управление на МПС/ на друго лице), с което и потвърждава истинността на твърдението, че именно то е управлявало МПС по времеизвършване на нарушението. Подаването на декларация с приложено СУМПС е достатъчно основание за анулиране на първоначално издадения фиш, издаден на собственика и съставянето на нов срещу посоченото с декларацията лице.

При нарушение, установено и заснето с автоматизирано техническо средство или система, за което е предвидено наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство или отнемане на контролни точки законът изисква административнонаказателното производство да се развие по общия ред със съставянето на АУАН и НП. Собственикът на МПС-то се призовава за съставянето на АУАН, при което за него съществува възможността съгласно разпоредбата на чл.188 от ЗДвП да се освободи от отговорност като посочи лицето, на което е предоставил

моторното превозно средство. Последното се извършва посредством попълване на нарочна декларация по образец каквато в настоящето производство е съставена и попълнена. Следва да бъде отбелязано, че двете декларации (по чл. 188 и чл.189, ал.5) имат съществени съдържателни разлики, които са видими при прегледа на одобрените образци. В тази по чл.189, ал.5 изрично са предвидени като реквизити посочване имената на лицето, което се сочи като водач и номер на СУМСП, докато в тази по чл.188 (видно от образца предоставен за попълване на жалбоподателката и находящ се в кориците към делото) съдържателно изисква само посочването на име и ЕГН. Същевременно подаването на декларацията не води самостоятелно до отпадане отговорността на собственика. В този случай, видно и от показанията на св. С. следва да се призове посоченото от него лице, което на свой ред следва да попълни декларацията и да заяви, че е управлявало МПС-то на съответната дата. Ако то оспори твърдението и не се ангажират други доказателства, отговорността следва да се понесе от собственика на МПС, доколкото същият няма успешно да е оборил въведената презумпция. Действително в декларацията по чл.188 няма изискване към същата да се представи СУМПС, но последното не означава, че режимът е облекчен в сравнение с този при издаването на фиш.

Процесният случай разкрива и особеност, която с оглед наведеното пред настоящата инстанция възражение следва да получи своя отговор. Според касатора, служителят неправомерно е отказал да приеме попълнената от нея декларация. В производството безспорно е установено, че при явяването си пред съответния орган за съставяне на АУАН, г-жа Б. надлежно е попълнила представената ѝ декларация по чл.188 от ЗДвП. От показанията на свидетелката С. се установява, че същата е отказала да призове посоченото като нарушител лице, тъй като след извършена от самата нея съпоставка „на око“ по налични от БДС данни снимка на соченото за водач лице и снимката от техническото средство преценила, че има разлика.

По отношение на горното съдът е извел, че доколкото се касае за субективно възприемане на лицата като различни и при липса на извършено фотосъпоставително изследване, то твърденията на свидетелката в тази им част не могат да послужат при установяване на релевантната фактическа обстановка, но не е взел отношение дали това по някакъв начин е засегнало правата на жалбоподателя. Следва да бъде отбелязано, че административнонаказателният процес е строго формален и изискванията на закона следва да бъдат изпълнявани точно. Същият никъде не разписва, а и не би могло, възможността да се прави лицево съпоставяне на заснетия водач и посочения за такъв в декларацията „на око“, по лична субективна преценка на органа, в избрани случаи (ако снимката позволява-пак по лична преценка на органа) и това да предопределя дали да бъде приета или не представената декларация. Горното е в разрез с основни принципи на наказателното производство, приложими в процедурата по силата на чл.84 от ЗАНН, а и на правораздаването като цяло. Сред тях е принципът за равенство на гражданите, който гарантира точното и еднакво прилагане на едни и същи материални и процесуални закони за всички граждани. Сочената практика е в ярък контрапункт на принципа доколкото в някои случаи декларацията ще бъде приемана безкритично /заради лошото качество на снимката/, а в други ще се прави въпросната съпоставка, което недопустимо поставя лицата в очевидно неравноправни условия. Обяснението, че служителят е действал с убеждението, че декларираната информация е невярна, категорично не може да оправдае отклонение от правните принципи и разписаните правни норми.

Възможността да бъде понесена отговорност, включително и наказателна, за деклариране на неверни данни е обективно съществуваща и ясно разписана дори в самата декларация, която лицето попълва и подписва собственоръчно и има своя ред за реализация. Всякога обаче когато биват засягани и ограничавани правата на едно лице в производство с наказателен характер /каквото несъмнено е това по ангажиране на административнонаказателната му отговорност за нарушение по ЗДвП/ това следва да бъде реализирано въз основа на обективно установени факти, а не на субективни възприятия. Съмненията относно истинността на заявените факти следва да бъдат отстранени чрез допустими от закона способи и от овластения и задължен за това съобразно нормата на чл.52, ал.4 от ЗАНН орган. Последната ясно регламентира задължението за изясняване на спорните обстоятелства в тежест на АНО. В случая няма обективни данни, които да установят, че той е положил необходимите за това усилия. В издаденото Наказателното постановление е записано, че г-жа Б. „не посочва реалния извършител“ и АУАН е съставен на собственика във връзка с чл.188, ал.1 от ЗДвП. От горното не става ясно дали органът въобще се е запознал с представената декларация и какви са съображенията същата да не бъде кредитирана. Предвид всичко изложено настоящата съдебна инстанция приема, че с допуснатите процесуални нарушения е засегнато правото на защита на санкционираното лице, които не могат да бъдат отстранени в съдебното производство, поради което и наказателното постановление следва да бъде отменено като незаконосъобразно.

При този изход на спора разноски се следват на касатора, но той не е претендирал присъждането им.

Ето защо и на основание чл. 221, ал. 2 и чл. 222, ал. 1 от АПК, Административен съд, С.-град, XXVII касационен състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 4703 от 28.10.2024г. по нахд № 7417/2024г. по описа на СРС, 108 състав и вместо него постановява

ОТМЕНЯ наказателно постановление № 24 - 4332 - 007141/03.04.2024 г., издадено от началник сектор в отдел „Пътна полиция“ при СДВР, с което на основание чл. 182, ал. 1, т. 6 от ЗДвП на С. П. Б. с ЕГН [ЕГН] са наложени кумулативно административни наказания - „глоба“ в размер на 750 /седемстотин и петдесет/ лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 3 /три/ месеца за нарушение на чл. 21, ал. 2 от ЗДвП.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

